

de behoefte aan een hospitaal zich steeds sterker deed gevoelen en de dokter naar middelen uitzag om dat ideaal te verwezenlijken. Het Bestuur van Aruba en het Opperbestuur van Curaçao waren natuurlijk volledig op de hoogte van de miserabele toestand, waarin de bevolking in dit opzicht verkeerde, maar ik vermoed dat de Koloniale kas, welke in die dagen nog door het Moederland gesteund werd, geen afdoende hulp toeliet. Ook bij de R.K. Missie behoefde men voor grote sommen niet aan te kloppen; de financiële zorg voor kerken en scholen rustte in al haar zwaarte op de schouders van de Bisschop, die geen verhaal had op de arme bevolking, maar zijn uitgaven moest trachten te dekken met giften uit Nederland en uit Amerika.

Dr. Hopkins, die geen middel onbeproefd wilde laten, wendde zich tot Gouverneur Nuyens met het voorstel bij het Rockefeller Instituut steun te vragen voor het bouwen van een hospitaal. De Gouverneur wilde daar echter niet van horen, maar stelde voor een request op te maken, waarin de noodzakelijkheid van een hospitaal voor Aruba bepleit werd. Intussen verergerde de algemene gezondheidstoestand met de dag, mede tengevolge van een langdurige droogteperiode, waardoor de oogsten telkens mislukten. Ten einde raad besloot Dr. Hopkins zich nogmaals tot de Bisschop van Curaçao te wenden met het dringend verzoek om hulp. Wij lezen in deze brief, gedateerd 27 September 1915 het volgende: „Tengevolge van de droogte, die reeds vijf jaren achtereen aanhoudt, van misoogst en gebrek aan goed drinkwater lijdt de bevolking van Aruba grote schade aan haar gezondheid en moet het als een wonder beschouwd worden, dat het grootste deel nog niet van honger bezwiken is. Inderdaad treft men hier nauwelijks nog gezonde mensen aan. Bijna alle buitenbewoners lijden aan buikloop, wat hen bevattelijk maakt voor andere ernstige ziekten, zoals dysenterie, typhus enz. Daar komt nog bij dat het aantal zieken dagelijks toeneemt door repatriërende mannen, die in Venezuela en Colombia werk hebben gezocht en meestal besmet zijn met malaria of dysenterie. Velen onder hen hebben de benen overdekt met zweren en door gebrek aan voeding, medicijnen en goede verzorging blijven zij in die ellendige toestand zonder te genezen. En in deze treurige omstandigheden verkeren een 9000 zielen!

Weliswaar, zoo gaat Dr. Hopkins voort, bezit het Gouvernement hier een huis, waar patiënten van de buitendistricten kunnen worden opgenomen, maar het kan slechts 13 personen herbergen en daarenboven komen de zieken, die zich in uiterste nood daarheen begeven, om honger te lijden, daar zij moeten zien rond te komen met 30 cent per dag. Het is duidelijk, dat men een dergelijk huis, waar alles ontbreekt wat een zieke nodig heeft, geen hospitaal kan noemen, en hier valt op de eerste plaats verpleging onder. Inderdaad hier is niemand, die zich het lot van deze ongelukkigen aantrekt, alleen zij die familie hebben, ontvangen van hen enige verlichting, maar dat is dan ook alles.” In Mei 1916 schreef Monseigneur Vuylsteke als antwoord op deze noodkreet een circulaire, waarin Zijne Excellentie een beroep deed op de publieke weldadigheid, teneinde aldus de nodige gelden bijeen te krijgen. Toch zou het nog vier lange jaren duren, alvorens het zoo vurig begeerde hospitaal tot stand kwam. Laten wij thans, na in 't kort het Arubaanse leven, voor zover dat met ons onderwerp verband houdt, geschetst te hebben, overgaan tot de eigenlijke geschiedenis van het San Pedro Hospitaal. Toen de eerste zes Dominicanessen op 1 December 1909 te Aruba aankwamen, werden zij ondergebracht op het landhuis „Sividivi”, dat in 1901 door de Engelse goudmaatschappij „Aruba Gold Concession” als Directeurswoning gebouwd was. Het daarbij behorende landgoed, dat toentertijd heelemaal buiten de stad lag, heette oorspronkelijk „Werk & Rust” en kwam in 1873 in het bezit van de Heer Felipe Bereno, die het over-

Bron: Dranje en de zes Caraïbische parelen. p.423+424.

doopte met de naam „Sividivi” waarschijnlijk een verbastering van het Spaanse woord Sividigna, een plant, die daar veel voorkwam.

Na een zevenjarig bestaan liquideerde de Goudmaatschappij en bood zij het landgoed met woning te koop aan, onder voorwaarde, dat deze voor een godsdienstig of liefdadig doel zou bestemd worden. De Pastoor van Oranjestad deed een bod en zo kwam op de 12e Februari 1908 de R.K. Missie in het bezit van „Sividivi”. De 1ste Januari 1910 namen de nieuwe Zusters de Parochieschool over van de Zusters Franciscanessen van Rozendaal en openden daarenboven een klas voor U.L.O. in het landhuis, dat voor de tweede maal van naam veranderde en voortaan Santa Maria Convent zou heeten. Zo was dan „Sividivi” van Directeurswoning omgeschapen in een zusterhuis en voor een deel in een school. Doch deze toestand zou niet lang duren, daar door uitbreiding van onderwijspersoneel de woningruimte op die manier te klein werd. Vlak bij de kerk werd nu een nieuwe school gebouwd, die in Juli 1913 in gebruik kon worden genomen, waardoor de Zusters verder over het gehele huis konden beschikken. Het omliggende terrein werd om het productief te maken met aloë beplant.

Daar Monseigneur Vuylsteke, overtuigd van de dringende noodzakelijkheid van een eigen hospitaal voor Aruba, wel inzag dat geen andere instantie dan de R.K. Missie gevoegelijk dat grote werk zou kunnen ondernemen, kwam vanzelf de vraag aan de orde, waar eventueel dan het nieuwe hospitaal zou moeten gebouwd worden. Niemand wist nog in die dagen, dat het landgoed „Sividivi” voorbestemd was om de bakermat te worden van het latere San Pedro Hospitaal, maar er waren toch wel aanwijzingen, die toen die vraag te berde kwam, in die richting wezen. Vooreerst was de ligging, vlak bij de stad, maar toch enigszins afgelegen, uitstekend geschikt voor een ziekenhuis, waarbij nog kwam de ideale sfeer van rust en vrede, die over deze plaats hing, door de vrij talrijke bomen, de kleurige, zacht getinte aloë-aanplant en dat alles omheind door een altijd groene cactushaag. Daarenboven was het zustershuis andermaal te klein geworden en woog het ongemak steeds zwaarder, dat het op een afstand van vijf minuten lopen van kerk en school verwijderd stond. Een kleine afstand weliswaar op zich zelf, die op vandaag langs goed verlichte, geasphalteerde straten weinig te betekenen heeft, maar toen het zoveel keer per dag op en neer gaan, door allerlei bijkomende omstandigheden dubbel bezwaarlijk maakte. De keuze was dan ook niet moeilijk toen het ging om, ofwel het bestaande zustershuis met een vleugel uit te breiden en ergens anders een nieuw hospitaal te bouwen, of een nieuw zustershuis vlak bij kerk en school neer te zetten en het oude voor hospitaal in te richten. Tot dit laatste werd dan ook besloten toen de Bisschop de 18e Mei 1920 op Aruba kwam voor de inwijding van het nieuwe zustershuis en kort daarop werd met de verbouwing een begin gemaakt. Nu was het zaak om nog wat gelden voor dat sympathieke doel bijeen te zamelen. Het a.s. zilveren Priesterfeest van Monseigneur Vuylsteke, dat op 15 Augustus 1920 zou gevierd worden, bood een ongezochte gelegenheid om de parochianen van Oranjestad hiertoe te laten meewerken. Een flinke som geld om de onkosten der verbouwing te bestrijden zou de Bisschop als feestgeschenk zeker zeer welkom zijn. Het idee vond veel bijval en al spoedig werd een Damescomité gevormd, dat besloot op de feestavond een bazaar met tombola te organiseren. Voor het rustige stadje was dit een gebeurtenis van betekenis en we kunnen ons indenken hoe de voorbereidende werkzaamheden gedurende drie maanden heel de dameswereld van Oranjestad in beslag namen. Om volledig te zijn, moeten we vermelden dat de bazaar, met zoveel zorg en toewijding voorbereid, een groot succes werd. Geen enkel artikel bleef onverkocht en de lootjes

ORANJE

EN DE ZES
CARAÏBISCHE
PARELEN

ARUBA

CURAÇAO

BONAIRE

ST. MAARTEN

SABA

ST. EUSTATIUS

BIBLIOTECA NACIONAL ARUBA

3 0993 00250 221 9